

Nikdy nezapomeneme: Pieta připomněla oběti tragédie na FF UK

22.12.2025 - Helena Zdráhalová | Univerzita Karlova

Akademická obec UK uctila památku obětí střelby na Filozofické fakultě UK. K připomenutí dvou let od tragických událostí konce roku 2023 se sešla v neděli 21. prosince vpodvečer před hlavní budovou fakulty u památníku na náměstí Jana Palacha v Praze.

V neděli odpoledne se na Starém Městě v Praze v evangelickém kostele U Salvátora uskutečnil benefiční koncert *2. rok poté*. Koncert organizovaly ve spolupráci s UK a FF UK spolky Uši pro duši a Spojení nadějí.

Hlavní organizátorkou koncertu byla doktorandka FF UK, skladatelka a muzikoložka Martina Vídenová, která spoluorganizovala benefiční koncert i loni u příležitosti prvního výročí tragédie. Cílem koncertů je uctít památku obětí střelby na FF UK a v Klánovickém lese z prosince roku 2023 a také upozornit na důležitost péče o duševní zdraví. Koncert se letos konal jako součást nové iniciativy Týden pro duševní zdraví dětí a mladých lidí a vyzval k podpoře neziskové organizace Nevypusť duši, která se dlouhodobě věnuje péči o duševní zdraví mladých, jak podotkla Martina Vídenová.

„Impuls k uspořádání výročních koncertů vyšel z potřeby projevit solidaritu s pozůstalými a zraněnými a vytvořit pro ně bezpečný, citlivý prostor ke sdílení bolesti. Hudba dokáže pomáhat tam, kde slova selhávají. Působí jako prostředník mezi ztrátou a nadějí – ne tím, že by bolest zahlazovala, ale tím, že ji dokáže nést. Benefiční rozměr koncertu jsem zvolila proto, že právě prevence v oblasti duševního zdraví ve vzdělávacích institucích a otevřená komunikace o duševních potížích mohou napomoci tomu, aby v budoucnu k podobným ztrátám na životech nedocházelo. Nejde pouze o jednorázové gesto solidarity, ale také o snahu aspoň trochu přispět k tomu, aby bylo pro děti a mladé lidi ve školách zajištěno bezpečné místo, kam se mohou obrátit ve chvílích, kdy se necítí dobře,“ zdůraznila Martina Vídenová.

Na koncertě si posluchači vyslechly premiéru skladby nazvané *Tam, kde je ticho, zpívá srdce* skladatele a také někdejšího studenta FF UK Jana Šikla, kterou napsal k uctění památky obětí.

„Skladbu vnímám jako pozvání k meditaci. S respektem k množství emocí, které naše setkání přinese, bych rád vytvořil hudební prostor přijetí a smíření, pomyslnou přátelskou náruč. Pokouším se utiřit svou mysl, abych uslyšel své srdce. A to, co pak zazní, bude láska,“ říká k tomu autor skladby, kterou napsal pro housle, trubku, ženský sbor a smyčcový orchestr.

V kostele dále zazněla také *Stabat Mater* estonského hudebního skladatele Arvo Pärta a lidové písně *Ty bysterský zvony, Izraslo durvo visoko*.

Rektorka UK Milena Králíčková na koncertu připomněla, že toto setkání není jen vzpomínkou, ale také vyjádřením toho, „co jsme se jako akademické společenství naučili a co jsme dokázali, tedy že jsme v nejtěžších chvílích dokázali držet při sobě, že jsme v sobě našli sílu, kterou jsme možná nikdy nečekali, a že smutek nemusí být nekonečný, když jej doprovází vzájemnost, pokora a odvaha,“ zdůraznila rektorka.

„Dnes, kdy na adventním věnci září poslední, andělská svíce, která je symbolem míru a pokoje, myslíme na ty, kteří 21. prosince před dvěma lety tragicky odešli. Zůstávají s námi jako světlo, které

zhaslo příliš brzy, ale jehož zář v naší paměti přetrvává. Přestože je tato vzpomínka stále bolestná, snad se už tak často nepropadáme do tmy jako dřív. Učíme se žít s tím, co se stalo, a učíme se také hledat naději, která nás vede společně dál," zamýšlela se.

Přítomné pozdravila také děkanka FF UK Eva Lehečková. „Pro mnohé z nás je hudba v tento den nejlepší volbou, protože slova nenacházíme nebo nám připadají hřmotná a nedokonalá. Věda nám dnes již s podporou fascinujících metod odhaluje, jak silně naše tělo na hudbu reaguje, třeba mozkovou aktivitou nebo hormonálně. Do kolektivně lidské zkušenosti se ale pozitivní účinky hudby propisují už od pradávna. Mnohdy s námi tato poznání přetrvávají přes staletí v podobě rčení, úsloví nebo příhodnými postřehy slavných mužů a žen v našich dějinách. Jako jeden z nejtrefnějších se mi vždy zdál výrok spisovatele Lva Nikolajeviče Tolstého, podle něž je hudba těsnopisem emocí. Přeji nám, abychom se dnes mohli napojit na tento těsnopis emocí a ten nás podpořil v lásce, respektu a smíru," proslovila své přání děkanka FF UK Eva Lehečková.

Později odpoledne, přesně dva roky od tragických událostí, se lidé sešli u pomníku na náměstí Jana Palacha, kde v tiché vzpomínce uctili památku všech 14 lidí, jejichž život vyhasl v těchto místech 21. prosince roku 2023.

Památce obětí se během neděle přišli poklonit k budově fakulty také představitelé státu a politiky – premiér Andrej Babiš, předseda Senátu Miloš Vystrčil nebo primátor Prahy Bohuslav Svoboda. Podporu pozůstalým a zraněným vyjádřil také prezident ČR Petr Pavel.

Večer pak za oběti i pozůstalé sloužil v kostele Nejsvětějšího Salvátora na Křižovnickém náměstí v Praze mši kněz Tomáš Halík.

K tiché vzpomínce po večerních bohoslužbách se lidé sešli také v evangelickém kostele sv. Martina ve zdi.

Univerzita Karlova podpořila Apel spolku Spojení nadějí, který vyzývá k citlivému přístupu veřejnosti i médií k okruhu zasažených – pozůstalým, přeživším, svědkům, záchranářům i celé akademické obci, aby nedocházelo k znovuprožívání traumat, kterými si všichni zmínění prošli a procházejí.

Za jeho respektování děkujeme!

Magazín UK Forum v uplynulém týdnu připomněl několika rozhovory oběti tragédie z prosince 2023.

Ředitel Ústavu hudební vědy FF UK Marc Niubo v rozhovoru vzpomněl na kolegyni Lenku Hlávkovou, jednu z obětí tragédie na FF UK, v kontextu aktuálních projektů pražské muzikologie i pamětního fondu, který vznikl na její počest.

Lenka Fárová, vedoucí finského oddělení na Ústavu germánských a severských studií FF UK, v rozhovoru připomněla odkaz svého kolegy Jana Dlaska, který tragicky zahynul na FF UK. Dlaskovo jméno nese též fond podporující nadějně studenty.

Doktorandka FF UK Martina Vídenová v rozhovoru pro UK Forum vysvětlila svou motivaci, která ji vede k pořádání benefičních koncertů k uctění památky obětí prosincové tragédie i k apelu na veřejnost více pečovat o duševní zdraví dětí a mladých lidí.

TEXT: Helena Zdráhalová

FOTO: Vladimír Šigut

<https://cuni.cz/UK-6311.html?locale=cz&news=28139>